

Přeprava akumulátorů Festool

(lithium-iontové baterie, dále akumulátory)

1. Předmluva

POZOR!

Následující návod popisuje **za prvé způsob přepravy akumulátorů Festool na bázi lithiových iontů s přístroji a bez nich a za druhé přepravu použitých akumulátorů a baterií** pro zaslání do systému zpětného odběru.

Kdo provádí přepravu nebezpečného nákladu dle ADR (Evropská dohoda o mezinárodní silniční přepravě nebezpečných věcí), musí zajistit osobu pověřenou dohledem nad nebezpečným zbožím, která je po nutném zaškolení zakončeném zkouškou schopná vyhledat předpisy, jež je nutno dodržovat při přepravě. Alternativně lze také pověřit externí osobu.

Obzvláště je nutno dodržovat obecné povinnosti vyplývající z právních ustanovení o nebezpečném zboží, jako je povinnost proškolení, zaučení a pověření osoby odpovědné za nebezpečné zboží.

Prosíme, informujte se o dalších zásadních povinnostech odesílatele, nákladce, provozovatele vozidel a/nebo přepravce nebezpečného zboží.

Tento krátký návod o povinnostech dle předpisů o nebezpečném zboží vás nezabavuje vlastní povinnosti k pečlivosti či k dodržování předpisů dle původních textů zákonných předpisů.¹

Upozorňujeme, že porušení předpisů je trestáno přísnými tresty. V tomto návodu jsou zpracována pouze ustanovení týkající se nebezpečného zboží. Upozorňujeme, že je nutno brát ohled i na požadavky z ostatních právních oblastí (např. živnostenské právo, právní předpisy týkající se silničních vozidel atd.).

Nikl-metal hydridový akumulátor nabízený společností Festool (BPS 12 S NiMH) má sice přidělené číslo UN (UN 3496), ale za nebezpečné zboží je v současnosti považován pouze v námořním provozu (třída 9). V rámci silničního provozu není tento akumulátor považován za nebezpečné zboží.

¹ Za tím účelem viz

- (1) „Předpis č. 111/1994 Sb., Zákon o silniční dopravě - ČÁST III - PŘEPRAVA NEBEZPEČNÝCH VĚCÍ V SILNIČNÍ DOPRAVĚ“ **v aktuálním znění**;
- (2) „Evropská dohoda o mezinárodní silniční přepravě nebezpečných věcí, 30. září 1957“, **v aktuálním znění**.

2. Rámcové podmínky pro použití návodu

Údaje v tomto návodu se omezují na typické situace, ke kterým může dojít u vašich prodejců produktů Festool, a pouze **na akumulátory jako výlučně převážené nebezpečné zboží** (výjimky platí pouze tehdy, kdy je explicitně uveden daný případ).

Ten, kdo přepravuje nebezpečné zboží, potřebuje osobu pověřenou dozorem nad nebezpečným zbožím (kontrola nutná u IHK – Průmyslová a obchodní komora), pokud se nevyužije výhradního osvobození.

Možný případ osvobození je přeprava dle pravidla 1000 bodů, při němž není nutno dbát na předpisy ADR (nejsou vyjmuty všechny předpisy!).

Pokud jsou lithium-iontové baterie přepravovány jako výlučně nebezpečné zboží a množství činí **maximálně 333 kg**, pak je možno aplikovat toto pravidlo.

Pokud je přeprava prováděna za těchto podmínek, pak není nutno zajistit osobu pověřenou dozorem nad nebezpečným zbožím, ale rovněž není nutno splnit další dodatečné požadavky na vozidlo a posádku vozidla. Posádka vozidla především nemusí absolvovat školení o nebezpečném zboží (se zkouškou).

Protože to pro vás jako obchodníka s výrobky Festool přináší usnadnění při přepravě lithiových baterií, omezuje se tento návod právě na tuto situaci.

Při větším množství lithiových baterií (nad 333 kg) nebo zpravidla při převozu dalšího nebezpečného zboží musí být silniční přeprava provedena, jako přeprava nebezpečného nákladu při dodržení předpisů ADR. Tento návod pak nelze použít. V těchto případech zkonzultujte předpisy s odborníkem nebo vaším poradcem pro nebezpečné zboží.

U lithiových baterií nebo akumulátorů je pro osvobození od předpisů ADR rozhodující omezené množství s limitem 333 kg, což odpovídá u momentálně nejtěžšího akumulátoru BP 18 Li 6,2 AS počtu 450 kusů. Za těchto podmínek lze přepravovat větší množství menších akumulátorů.

V případě přepravy akumulátorů spolu s přístroji (v rámci balení nebo přímo v přístroji) je pro určení maximálního množství dle právních předpisů o nebezpečném zboží třeba zohlednit pouze hmotnost baterií.

3. Osvobození od předpisů o nebezpečném zboží (ADR)

V následujících případech se neuplatní předpisy o nebezpečném zboží (úplné osvobození):

Přepřavovaná skupina	Předpoklady	Specifikace
Soukromé osoby	Balení za účelem domácího či soukromého užití a jako maloobchodní balení	Balení pro maloobchodní prodej odpovídá originálnímu balení Festool
Živnostníci, kteří v rámci své hlavní činnosti přepravují akumulátory pro provoz svých přístrojů (např. truhláři, malíři, tesařské provozy)	Množství pod 333 kg a upozornění řidiče, že se jedná o nebezpečné zboží a <u>nejedná se o zásobovací jízdu</u> (zásobovací jízda by byla převoz akumulátoru do vlastního skladu živnostníka)	Množství 333 kg platí pouze u <u>výlučné přepravy</u> akumulátorů jako nebezpečného zboží; spolu s dalším nebezpečným zbožím se množství pro osvobození může drasticky snížit, případně nelze maximální množství uplatnit! U zásobovacích jízd není úplné osvobození možné. ➤ viz případ A
Festool Servis Zákaznický poradce	Množství pod 333 kg (pouze akumulátory Festool) popř. dodržení pravidla 1000 bodů (další nebezpečné zboží; jen dílčí osvobození) ➤ viz také případ D	Protože potřebujete akumulátory pro prezentaci přístrojů zákazníkům, jedná se o přepravu v rámci vaší hlavní činnosti „předvádění přístrojů“. Prodej akumulátorů pod toto osvobození nespadá.

Tip z praxe:

Živnostníkovi je třeba věřit, pokud vás ujišťuje, že se nejedná o zásobovací jízdu, protože to nemůžete zkontrolovat.

Pokud se v rámci policejní kontroly ukáže, že se přesto jednalo o tento případ, nesete jako přepravce spoluzodpovědnost.

V případech, kdy máte pochyby, můžete si nechat písemně potvrdit, že se nejedná o zásobovací jízdu a že lze uplatnit osvobození. Tím si zajistíte pojistku, že jste nejednali nedbale, ani úmyslně. V těchto případech si rovněž nechte potvrdit, že není naloženo žádné další nebezpečné zboží a že byl řidič upozorněn na nebezpečné zboží s lithiovými bateriemi.

4. Silniční přeprava za zjednodušených podmínek

4.1 Základní povinnosti

Když vyjdeme z toho, že jste jako obchodník s výrobky Festool činný také jako **nákladce** ve smyslu ADR, jste zodpovědný za dodržování níže uvedených předpisů.

Nákladce musí při předávce zabaleného nebezpečného zboží zkontrolovat, zda není obal poškozený. Stará se o to, aby byl naložen pouze balík, jehož obal je pevně uzavřený. Rovněž musí brát ohled na potřebné bezpečnostní štítky a další označení balíku.

Dále musí upozornit řidiče na nebezpečný náklad.

Nákladce a řidič musí dodržovat předpisy o nakládání a manipulaci:

- vstupní kontrola (např. hasicí přístroj, zařízení pro jištění nákladu, čistota – žádný výtok nebezpečného zboží),
- zákaz nakládání v případě vad,
- zákaz nakládání spolu s dalším nebezpečným zbožím a omezení množství na jedno vozidlo,
- povinnost separace od potravin, lahůdek a krmiva,
- je třeba dodržovat předpisy o nevyčištěných prázdných obalech,
- jištění nákladu: jednotlivé balíky musí být naloženy a zajištěny tak, aby svoji pozici vůči sobě i stěnám vozidla mohly změnit jen minimálně.
- zákaz kouření při nakládání a vykládání.

Pokud zboží sami balíte, pak pro vás platí toto:

Jako balič musíte dodržovat předpisy o balení zboží, především o označení a oštitkování a zákazu balení různého zboží do jednoho balíku. Použít lze jen těsnící obaly. Zodpovědnost baliče se týká rovněž předpisů o užití vnějšího balení (včetně jeho označení).

U akumulátorů s nízkým objemem uložené energie lze aplikovat volnější podmínky, které jsou popsány v kapitole 4.3 – dle popsaných podmínek lze přepravovat pouze zmíněné akumulátory. Všechny ostatní akumulátory je nutno přepravovat dle podmínek uvedených v kapitole 4.2.

Pokud chcete převážet akumulátory, které jsou uvedeny v kapitole 4.3, v jednom balení spolu s akumulátory, které tam uvedeny nejsou, platí pro všechny akumulátory v tomto balení podmínky kapitoly 4.2.

Pokud jsou akumulátory uvedené v kapitole 4.3 v jednom (nebo více) balení, které, co se týče druhu a označení, odpovídá požadavkům dle kapitoly 4.3, a v této kapitole neuvedené akumulátory jsou zabalené v jiném balení (nebo více), které odpovídá požadavkům dle kapitoly 4.2, lze všechna balení zaslat v jedné zásilce. Na přepravním listě je ale nutno uvést pouze baterie zabalené dle kapitoly 4.2.

4.2 Přepravní předpisy za zjednodušených podmínek

Níže uvedené údaje se vztahují na akumulátory Festool (lithium-iontové baterie) a nelze je aplikovat na jiné baterie. Zejména pro lithium-kovové baterie platí sice stejné předpisy, ale mají jiné číslo UN, takže musí být odděleny.

Vedle zde popsaných předpisů jsou ještě zvláštní předpisy, které lze ovšem v současnosti využít jen pro níže uvedené akumulátory z důvodu energie, kterou lze v akumulátorech Festool uložit (viz kapitolu „4.3 Zvláštní případy“):

BP 18 Li 5,2 AS

BP 18 Li 3,1 C

BP-XS 2,6 Ah Li-Ion.

Pro označení nebezpečného zboží je rozhodující, zda se jedná o

- **čistě akumulátorové balíky** nebo

jsou přepravovány jako

- **akumulátory s přístroji** **nebo**
- **akumulátory v přístrojích**

Z toho vyplývají odlišná čísla UN a označení pro nebezpečné zboží.

Při dodržení maximálně přepravovaného množství 333 kg lithium-iontových akumulátorů (žádné další nebezpečné zboží) vyplývají tyto zjednodušené přepravní podmínky:

Přepravované zboží	Balení akumulátorů	Akumulátory zabalené s přístroji	Akumulátory v přístrojích
číslo UN	UN 3480	UN 3481	UN 3481
Označení nebezpečného zboží (pro údaj na přepravním listu)	LITHIUM IONTOVÉ BATERIE	LITHIUM IONTOVÉ BATERIE, zabalené se zařízením	LITHIUM IONTOVÉ BATERIE v zařízeních
Předpisy k balení	Balení musí odpovídat předpisům obalové skupiny II.	Akumulátory musí být zabaleny ve vnitřních obalech z kartonu, který odpovídá předpisům obalové skupiny II.	Vnější obal musí být tak silný, aby zamezil neúmyslnému uvedení do provozu zařízení během přepravy.
Označení balíků			
Zjednodušení	<ul style="list-style-type: none"> • nejsou nutné písemné pokyny • není nutné označení vozidla (oranžové tabulky) • řidič nepotřebuje žádné povolení dle ADR • nejsou žádná omezení pro průjezd tunely • kromě členů posádky vozidla smí jet také další cestující • vozidla nemusí mít žádné povolení pro nebezpečné zboží 		
Potřebné vybavení vozidla	<ul style="list-style-type: none"> • zařízení pro zajištění nákladu • minimálně jeden hasicí přístroj (třída požární ochrany A, B, C; s minimálním objemem 2 kg prášku; zaplombovaný; dodržovat datum kontroly; uložený na místě chráněném před povětrnostními podmínkami a dobře dostupném ve vozidle) 		

Přepravní dokumenty

Při přepravě je nutné mít u sebe přepravní listy s následujícími údaji (v čitelné formě):

- **UN 3480** nebo **UN 3481**
(dle přepravovaného zboží, viz výše)
- **odpad**
(jen pro likvidaci)
- označení nebezpečného zboží
(dle přepravovaného zboží, viz výše)
- **9**
(třída nebezpečného zboží, ale označit štítkem 9A)
- **II** nebo **VG II**
(obalová skupina)
- **(E)**
(kód tunelu)

Pokyn:

Údaje musí být uvedeny v tomto pořadí.

Příklady:

UN 3480 lithium-iontové baterie, 9, II, (E) nebo

UN 3480 odpad lithium-iontové baterie, 9, II, (E) nebo

*UN 3481 lithium-iontové baterie zabalené se zařízením,
9, VG II, (E)*

*(další údaje mohou následovat v libovolném pořadí, ale musí
být uvedeny)*

- *počet a popis balíků (např. 2 sud)*
- *celkové množství lithium-iontových baterií (v kg)*
- *jméno a adresa odesílatele (vaše adresa) a příjemce*

4.3 Zvláštní případy (zjednodušené přepravní podmínky)

Pokud činí objem uložené energie maximálně 100 Wh, lze využít zjednodušené přepravní podmínky dle zvláštního předpisu 188 ADR. Pokud jsou splněny požadavky tohoto zvláštního předpisu, není nutno zohledňovat žádné další předpisy ADR.

V současnosti platí zde uvedené požadavky pro tyto akumulátory, které aktuálně dodáváme:

BP 18 Li 5,2 AS
BP 18 Li 3,1 C
BP-XS 2,6 Ah Li-Ion.

Takto tuto výjimku zpravidla využívá firma Festool a obaly lze v této formě využít i pro další zásilky. Výjimka dle právních předpisů o nebezpečném zboží nevyžaduje žádný přepravní list (ev. nutný dle právních předpisů o přepravě).

Přepravované zboží	Balení akumulátorů	Akumulátory baleny spolu s přístroji	Akumulátory v přístrojích
Použití	Jmenovitá energie akumulátoru do 100 Wh		
Předpisy týkající se balení	Baterie musí být zcela obklopeny vnitřními obaly; je nutno zamezit zkratům; silné vnější obaly		Baterie jsou zajištěny proti poškození a zkratu; účinné prostředky proti neúmyslnému zapnutí; dostatečně silné vnější obaly
Označení	<div></div> <div>Rozměry: šířka 120 mm a výška 110 mm viz rovněž pokyny pro označení</div>		
Číslo UN, které je nutno uvést	3480	3481	
Pokyny k tel. číslu	Vždy je nutno uvést telefonní číslo servisní společnosti v dané zemi [pro informace při dotazech].		
Specifika	max. hmotnost brutto na jeden balík zásilky 30 kg, obal musí vydržet test pádem z výšky 1,2 m	obal musí vydržet test pádem z výšky 1,2 m	

Doporučujeme používat originální obaly a originální označení firmy Festool.

Postupovat lze výhradně dle výše uvedených předpisů o nebezpečném zboží **nebo** dle tohoto zvláštního ustanovení. Sloužení ustanovení je vždy přestupkem proti právním předpisům o nebezpečném zboží a má za následek odpovídající pořádkové tresty.

5. Příkladové situace

Za příkladové situace se považují tyto případy:

- vyzvednutí živnostníkem (zákazník) v rámci hlavní činnosti (příkladová situace A)
- dodání zákazníkovi pověřením spediční společnosti (příkladová situace B)
- dodání zákazníkovi vlastními vozidly (příkladová situace C)
- dodání předváděcích přístrojů s akumulátory externí službou Festool (příkladová situace D)

(A) Vyzvednutí živnostníkem (zákazník) v rámci hlavní činnosti

Přeprava zákazníkem je povolena za podmínek, které jsou popsány výše pod bodem 4.2, pokud přepravu provede v rámci své hlavní činnosti a objem množství není vyšší než 450 litrů (zde u akumulátorů: 333 kg).

Pro tesařské provozy jsou to např. práce na krovech, u nichž jsou pro provoz potřebných strojů nutné např. lithium-iontové baterie.

Pokud živnostník zboží přepravuje do svého interního nebo také externího skladu (zásobovací jízda), pak není možno výjimku uplatnit a je nutno provést přepravu dle předpisů ADR.

Protože jako nákladce máte případnou spoluzodpovědnost, měli byste si nechat (písemně) potvrdit, že se nejedná o zásobovací jízdu.

Dále musíte v rámci nakládky zkontrolovat, zda je k dispozici uvedená výbava vozidla a musíte řidiči předat přepravní list s požadovanými údaji (viz také základní povinnosti).

(B) Dodání zákazníkovi pověřením spediční společnosti

V tomto případě jste dle ADR **odesílatel** a **nákladce**.

Musíte upozornit spediční firmu na nebezpečné zboží a kromě čísla UN a množství nebezpečného zboží (zde akumulátory v kg) jí sdělit také celkovou brutto hmotnost přepravovaného zboží (pokud jsou přepravovány akumulátory s přístroji).

Předáním těchto údajů umožníte speditérovi zvážit v závislosti na jeho dalším naloženém zboží, zda může využít osvobození, nebo zda musí provést přepravu při splnění úplných předpisů ADR. Jste povinen mu předat přepravní list s úplnými údaji.

Jako **nákladce** musíte při vyzvednutí dodržovat výše uvedené základní povinnosti.

(C) Dodání zákazníkovi vlastními vozidly

1. Standardní situace (dle kapitoly 4.2)

Musíte dodržet všechny předpisy uvedené pod oddílem „Silniční přeprava akumulátorů Festool za zjednodušených podmínek“. Máte povinnosti **odesílatele, baliče, nákladce, a přepravce**.

Jako **odesílatel** musíte svého řidiče poučit o nebezpečném zboží. Musíte zajistit, aby byly použity pouze schválené a vhodné obaly. Pro každou zásilku jste povinni předat řidiči příslušný přepravní list.

Jako **přepravce/ provozovatel vozidla** odpovídáte za to, že řidič má k dispozici potřebné vybavení pro zajištění nákladu a že potřebné hasicí přístroje jsou kontrolovány každé 2 roky (v rámci Spolkové republiky Německo).

2. Specifická situace (dle kapitoly 4.3)

Pouze pokud jsou přepravovány výhradně akumulátory uvedené v kapitole 4.3 při dodržení v této kapitole popsaných obalů a označení, není nutno splnit žádné další požadavky.

3. Oba předešlé případy (dle kapitoly 4.2 a 4.3)

Akumulátory uvedené v kapitole 4.3 se nesmí nacházet v balících, v nichž jsou zabaleny také akumulátory v dané kapitole neuvedené.

Pokud k této situaci přesto dojde, musí tento balík, co se týče druhu a označení, odpovídat pokynům uvedeným v kapitole 4.2 a obsah je nutno zohlednit v přepravním listě.

Jinak lze všechny balíky vydat při jednom transportu. V požadovaném přepravním listě budou zohledněny pouze akumulátory, které jsou zabaleny dle kapitoly 4.2.

(D) Dodání předváděcích přístrojů s akumulátory externí službou Festool

Pokud jsou akumulátory Festool převáženy jako nebezpečné zboží dle ADR, pak u vás externí pracovník Festool provádí přepravu akumulátorů v rámci vaší hlavní činnosti (předváděcí akce), proto můžete uplatnit stejnou výjimku jako např. tesařské podniky, lesnické firmy a firmy stavějící silnice (viz kapitolu 3). Na převoz dalších akumulátorů za účelem prodeje nebo pro třetí osoby se tato výjimka nevztahuje.

Za nejvyšší množství zde platí 333 kg. Přeprava je osvobozena od všech předpisů ADR. Přesto je nutné vždy dbát na správné zajištění nákladu.

6. Zpětný odběr starých akumulátorů

V rámci Evropské unie musí členské státy zřídit systém zpětného odběru starých baterií.

Protože tato evropská směrnice musí být implementována do národního práva všech zemí, proběhla implementace rozdílným způsobem. Z tohoto důvodu není možno v rámci tohoto návodu uvést žádné detailní údaje ke sběrnému systému nebo systému zpětného odběru použitých baterií Festool. Pro lithiové baterie lze případně využít rovněž zvláštní předpisy o zpětném odběru.

Berte prosím na vědomí příslušné předpisy o likvidaci akumulátorů ve vaší zemi. Nelikvidujte akumulátory prostřednictvím směsného odpadu nebo jiným nepovoleným způsobem.

Tento návod vznikl za součinnosti kanceláře pro životní prostředí Umweltkanzlei Dr. Rhein Beratungs- und Prüfgesellschaft mbH, Sarstedt – www.umweltkanzlei.de

Tento návod se pokouší stručně a srozumitelně shrnout právní předpisy. Z důvodu komplexity a variací místních podmínek není možné, aby tento návod byl úplný. V případě nejasností se prosím obraťte na firmu Festool nebo na jiného kompetentního odborníka.